Dosarul nr.4r-4788/23
Nr. PIGD 4-23059358-02-4r-08122023
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Tudor Stambol

D E C I Z I E

22 octombrie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Silvia Cecan
Judecătorii: Roman Pascari
Constantin Roșca

Judecînd în ordine de recurs, recursul agentului constatator, Ion Arseni, declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 18 octombrie 2023, prin care s-a admis contestaţia depusă de contravenientul Asimionese Vasile, s-a anulat decizia agentului constatator din 19.12.2022, prin care lui Asimionese Vasile i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 15 unităţi convenţionale, pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 877150 din 19.12.2022 și s-a încetat procesul contravenţional privind acuzarea lui Asimionese Vasile de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Termenul de examinarea a cauzei în instanța de recurs, de la 8 decembrie 2023 pînă la 22 octombrie 2024.

A C O N S T A T A T:

1. Prin decizia agentului constatator al DP „Centru” INSP al IGP al MAI - Ion Arseni din 19.12.2022, Asimionese Vasile a fost tras la răspundere contravenţională şi sancţionat conform art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, cu amendă în mărime de 15 unităţi convenţionale şi 3 puncte de penalizare pentru faptul că, la data de 19.12.2022, ora 16:48 min., s-a deplasat cu automobilul de model „Toyota” cu n/î *****, în mun. Chişinău, bd. Renaşterii Naţionale pe banda destinată transportului public, ignorând indicatorul rutier 5.42.1 şi pct. 25 din RCR.
2. La data de 10.04.2023, contravenientului Asimionese Vasile a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 877150 din 19.12.2022 şi deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 15 unităţi convenţionale şi 3 puncte de penalizare pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) din

Codul contravenţional, solicitând anularea acestora şi încetarea procesului contravenţional.

3. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 18 octombrie 2023, s-a admis contestaţia depusă de contravenientul Asimionese Vasile, s-a anulat decizia agentului constatator din 19.12.2022, prin care lui Asimionese Vasile i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 15 unităţi convenţionale, pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 877150 din 19.12.2022 și s-a încetat procesul contravenţional privind acuzarea lui Asimionese Vasile de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.
4. Nefiind de acord cu hotărârea, agentul constatator, Ion Arseni a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărîrii și remiterea la rejudecare.
5. În motivarea recursului s-a invocat că la materialele cauzei au fost anexate suficiente probe ce indică la vina persoanei, iar procesul verbal cu privire la contravenție corespunde prevederilor art. 443 din Codul contravențional.
6. Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul agentului constatator, Ion Arseni, urmează a fi respins, hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 18 octombrie 2023, urmînd a fi menținută.
7. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
8. Conform art. 471 din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor esenţiale invocate în recurs.
9. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa temeiurilor de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al

faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei".

10. Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale".
11. Colegiul constată că prin decizia agentului constatator al DP „Centru" INSP al IGP al MAI - Ion Arseni din 19.12.2022, Asimionese Vasile a fost tras la răspundere contravenţională şi sancţionat conform art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, cu amendă în mărime de 15 unităţi convenţionale şi 3 puncte de penalizare pentru faptul că, la data de 19.12.2022, ora 16:48 min., s-a deplasat cu automobilul de model „Toyota" cu n/î *****, în mun. Chişinău, bd. Renaşterii Naţionale pe banda destinată transportului public, ignorând indicatorul rutier 5.42.1 şi pct. 25 din RCR.
12. Conform art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.
13. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.
14. Conform art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptel contravenţionale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.
15. Potrivit art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.
16. Sub aspectul dat, instanța de recurs, relevă că afirmațiile invocate în decizia de sancționare, poartă un caracter declarativ, neavînd suport probatoriu de fapt,

respectiv în contextul art. 461 din Codul contravențional, această împrejurare, face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.

17. În contextul expus, Colegiul penal reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie.
18. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.
19. Așadar, în ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.
20. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atîta timp cît amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.
21. Prin urmare, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţio armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravențional.
22. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătorești naţionale se abţin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. Romînia*, 15 februarie 2007, § 30).
23. Pe fundalul celor descrise, Colegiul penal relevă că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.
24. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie.

Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărîrile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

25. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional și în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoanei.
26. Colegiul penal reiterează inadmisibilitatea de drept de a dispune tragerea persoanei la răspundere contravențională, în lipsa unei învinuiri concrete, veridice și demonstrate, or, o asemenea hotărîre, ar atrage inevitabil încălcarea principiilor de drept, or instanța de recurs reiterează că agentul constatator nu a prezentat probe pertinente din care ar rezulta vina persoanei în comiterea faptei imputate.
27. Instanța de recurs reiterează că potrivit art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, nerespectarea de către conducătorul de vehicul a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere si de sens obligatoriu, a indicatoarelor de informare privind locul de staţionare rezervat vehiculelor conduse de persoane cu dizabilităţi, privind direcţia permisă de deplasare, a marcajului rutier al drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulaţie, dreptului privind delimitarea benzilor de circulaţie pe sens opus si a celor destinate vehiculelor de rută, a marcajului rutier al locului de staţionare rezervat vehiculelor conduse de persoane cu dizabilităţi, nerespectarea regulilor de circulaţie privind începerea deplasării si schimbarea direcţiei de mers, privind poziţia pe carosabil, privind depăşirea vehiculelor, privind traversarea intersecţiilor şi a locurilor de oprire a transportului public, privind remorcarea vehiculelor, privind transportul persoanelor şi al încărcăturilor, privind deplasarea pe autostrăzi, nerespectarea exigenţelor de folosire a dispozitivelor de iluminat la căderea întunericului sau în condiţii de vizibilitate redusă se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.
28. La caz, contravenientul a fost sancţionat pentru faptul că, la data de 19.12.2022, ora 16:48 min., s-a deplasat cu automobilul de model „Toyota” cu n/î *****, în mun. Chişinău, bd. Renaşterii Naţionale pe banda destinată transportului public, ignorând indicatorul rutier 5.42.1 şi pct. 25 din RCR, prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, însă pentru stabilirea acestui fapt lipsesc careva probe ce ar demonstra că anume la data, locul şi ora respectivă, contravenientul

Asimionese Vasile, la data de 19.12.2022, ora 16:48 min., s-a deplasat cu automobilul de model „Toyota” cu n/î *****, în mun. Chişinău, bd. Renaşterii Naţionale pe banda destinată transportului public, ignorând indicatorul rutier 5.42.1 şi pct. 25 din RCR, nu au fost anexate careva declaraţii ale martorilor ori, nu au fost prezentate careva probe materiale, simpla indicare a faptelor date în procesul-verbal cu privire la contravenţie nu poate constitui temei de sancţionare a persoanei având în vedere că, prin prisma art. 425 alin. (2) din Codul contravenţional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico- legale, raportul de expertiză.

29. Astfel, organul care a aplicat sancţiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalităţii şi temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare ex propriis sensibus a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravenţional. În alţi termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conţinutul actului - neconfirmate prin alte mijloace de probă - pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept in dubio pro reo.
30. Din motiv că agentul constatator nu a prezentat probe în confirmarea vinovăţiei contravenientului, unica probă prezentată instanţei fiind procesul-verbal cu privire la contravenţie, iar potrivit constatărilor CEDO în cauza Anghel contra României - prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este lipsită de rezonabilitate şi plasează contravenientul într-o situaţie defavorabilă în comparaţie cu agentul statului, instanţa de fond justificat a concluzionat de înceta procesul contravenţional, constatând lipsa în acţiunile contestatorului a faptului contravenţiei.
31. În același context, Colegiul consideră că motivele invocate de recurent sunt declarative și nu pot fi reținute, alegațiile expuse în cererea de recurs au constituit obiect de studiu al primei instanțe, care le-a oferit o apreciere justă și motivată.
32. Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recurs nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care acesta urmează a fi respins ca nefondat, cu

menţinerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 18 octombrie 2023.

33. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator, Ion Arseni.

A menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 18 octombrie 2023, prin care s-a admis contestaţia depusă de contravenientul Asimionese Vasile, s-a anulat decizia agentului constatator din 19.12.2022, prin care lui Asimionese Vasile i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 15 unităţi convenţionale, pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 877150 din 19.12.2022 și s-a încetat procesul contravenţional privind acuzarea lui Asimionese Vasile de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Silvia Cecan

Judecătorii Roman Pascari

Constantin Roșca